

**OPINIA MYKOLOGICZNO-BUDOWLANA
DOTYCZĄCA OCENY AKTUALNEGO STANU TECHNICZNEGO WIĘZBY
DACHOWEJ W BUDYNKU „A” ZLOKALIZOWNEGO PRZY
PL. KATEDRALNYM 17 I ŚCIANY ZACHODNIEJ W PIWNICACH BUDYNKU „C”
ZLOKALIZOWANEGO PRZY UL. KANONIEJ 12-14
WE WROCŁAWIU.**

OBIEKTY: Budynek „A” „Wieży Kapituły” , pl. Katedralny 17, Wrocław,
Budynek „C” ul. Kanonia 12-14, Wrocław

	Imię i nazwisko	Data	Podpis
Opracował:	dr inż. Zygmunt Matkowski Rzecznawca budowlany Rzecznawca mykologiczno-budowlany PSMB	29.06.2016 r.	dr inż. Zygmunt Matkowski RZECZNOZAWCA BUDOWLANY NA TEREN CAŁEGO KRAJU w specjalności konstrukcyjno-budowlanej obejmującej projektowanie i wykonawstwo obiektów budowlanych wpisany do CRRzB poz. 08/01/R decyzja Wojewody Dolnośląskiego nr 10/2000/RZ

czerwiec, 2016 r.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
1.1 Dane ewidencyjne.....	3
1.2 Przedmiot opracowania.....	3
1.2 Cel i zakres opracowania.....	3
1.4 Podstawa wykonania opracowania.....	3
2. OGÓLNY OPIS OBIEKTÓW	4
3. OCENA AKTUALNEGO STANU TECHNICZNEGO	4
3.1 Więźba dachowa w budynku przy pl. Katedralnym 17.....	4
3.2 Ściana zachodnia piwniczna w budynku przy ul. Kanoniej 12-14	5
4. IDENTYFIKACJA SZKODNIKÓW BIOLOGICZNYCH	5
5. WNIOSKI	6
6. ZALECENIA	7

ZAŁĄCZNIKI:

ZAŁĄCZNIK NR 1 - dokumentacja fotograficzna.....	15
--	----

1.1 Dane ewidencyjne

Zleceniodawca:

Obiekty: Budynek „A” „Wieży Kapituły” , pl. Katedralny 17, Wrocław,
Budynek „C” ul. Kanonia 12-14, Wrocław

1.2 Przedmiot opracowania

Przedmiotem materialnym opracowania jest drewniana więźba dachowa w budynku ‘A’ i zachodnia ściana piwniczna w budynku „C”.

1.3 Cel i zakres opracowania

Celem opracowania jest ocena mykologiczno-budowlana aktualnego stanu technicznego następujących elementów budowlanych:

- drewnianej więźby dachowej w budynku „A”,
  - zachodniej, murowanej ściany piwnicznej w budynku „C”
- oraz rozpoznanie owadów występujących w elementach drewnianych więźby dachowej ewentualnie grzybów pleśniowych rozwijających się na powierzchniach ścian w piwnicach.

W zakres opracowania wchodzi:

- opis aktualnego stanu technicznego więźby dachowej w budynku „A”
- opis aktualnego stanu technicznego murów piwnicznych w budynku „C” ,
- identyfikacja szkodników biologicznych,
- opracowanie wniosków i zaleceń.

1.4 Podstawa wykonania opracowania

- pismo: ,
- wizja lokalna przeprowadzona w dniu 21.06.2016 r.,
- badania organoleptyczne drewna więźby dachowej i murów,
- dokumentacja fotograficzna,

Następująca literatura i normy:

- [1] - Poradnik, "Ochrona budowli przed korozją biologiczną", PZITB, Wrocław 1983 r.,
- [2] – Praca zbiorowa pod redakcją J.Ważnego i J. Karysia „Ochrona budynków przed korozją biologiczną”, Warszawa, Arkady 2001,
- [3] – B. Zyska, „Zagrożenia biologiczne w budynku” Warszawa, Arkady 1999,
- [4] - Winniczek W. " Wytyczne w sprawie opracowania ekspertyz techniczno-ekonomicznych i przeglądów sprawności technicznej budynków mieszkalnych", CUTOB PZITB, Warszawa-Wrocław 1986 r.

-
- [5] - Rokieli M.: Poradnik. Hydroizolacje w budownictwie, Dom Wydawniczy Medium, Warszawa 2006.
- [6] – Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane z późniejszymi zmianami,
- [7] – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jaki powinny spełniać budynki i ich usytuowanie, z późniejszymi zmianami.
- [8] – strona internetowa <https://zabytek.pl/pl/.../dom-kapituły-i-biblioteka-katedralna>
- inne aktualnie obowiązujące normy i przepisy.

2. OPIS OGÓLNY OBIEKTÓW

Wg [8] „Dom kapituły i biblioteka katedralna - położone na Ostrowie Tumskim, na północ od katedry, przy pl. Katedralnym 16 - to budowla trzykondygnacyjna, podpiwniczona, nakryta dachem czterospadowym. Do budynku tego przylega od strony zachodniej wieża (pl. Katedralny 17) o rzucie kwadratu, mieszcząca klatkę schodową. Ściany wieży są murowane z cegły pełnej, wieża zwieńczona jest dachem stromym, czteropłociowym, o konstrukcji drewnianej, ciesielskiej krytym dachówką ceramiczną. Wieżba dachowa jest dwupoziomowa (na niższym poziomie posadzka znajduje się na wysokości + 13,37 m, na wyższym + 16,91 m) i ma konstrukcję złożoną. Dolną część wieźby składa się z ramy trapezowej złożonej z krokwi, zastrzałów, środkowej ściany stolcowej ze słupkami i płatwiami. Górna część wieźby o kształcie trójkątnym złożona jest z krokwi opartych na płatwiach obróconych, zastrzałów i środkowej ściany stolcowej.

W 2014 r. dokonano remontu wieźby dachowej polegającego na oczyszczeniu mechanicznym skorodowanych elementów drewnianych i impregnacji ich środkiem biobójczym.

Budynek przy ul. Kanoniej 12, w którym mieści się Muzeum Archidiecezjalne jest obiektem o ścianach murowanych, całkowicie podpiwniczonym, o trzech kondygnacjach nadziemnych, przekrytym dachem stromym, krytym (ze zdjęć dokładnie nie widać – czymś szarym).

3. OCENA AKTUALNEGO STANU TECHNICZNEGO

3.1 Wieżba dachowa w budynku przy pl. Katedralnym 17

W czasie wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 21.06.2016 r. na poddaszu i strychu budynku zlokalizowanego przy pl. Katedralnym 17 dokonano szczegółowych oględzin drewnianych elementów wieźby dachowej i stwierdzono co następuje:

- wieżba dachowa jest dwupoziomowa,
- wieżba dachowa jest tradycyjna typu ciesielskiego,
- drewno w wieźbie dachowej jest „stare” o czym świadczą liczne spękania skurczowe (fot. 2, 7, 8 – zamieszczone w załączniku 1)
- do połączenia poszczególnych elementów drewnianych ze sobą zastosowano tradycyjne złącza ciesielskie (zaciosy, wręby, czopy, kołki drewniane) – fot.9,

-
- w ostatnim okresie wykonano remont polegający na mechanicznym oczyszczeniu powierzchni elementów drewnianych – fot. 2-7,
  - najprawdopodobniej zaimpregnowano wówczas powierzchniowo elementy drewniane środkiem biobójczym.
  - prace polegające na oczyszczeniu elementów drewnianych wykonano niestarannie (pozostały miejsca, w których widoczne są otwory wylotowe po owadach oraz chodniki larwalne wypełnione mączką drzewną) – fot.9; szacuje się, że dotyczy to ok. 5% elementów,
  - widoczne otwory wylotowe są dwojakiego rodzaju (fot. 2, 5, 6) :
    - otwory okrągłe o średnicy ok. 1.5 mm,
    - otwory owalne o wymiarach ok. 4 na 7 mm.

3.2 Ściana zachodnia piwniczna w budynku przy ul. Kanoniej 12-14.

Ściany piwniczne w budynku przy ul. Kanoniej 12-14 są murowane z cegły ceramicznej pełnej. Od wewnątrz częściowo-pokryte są tynkiem cementowo-wapiennym a częściowo są nieotynkowane. Z informacji i fotografii wykonanych przez archeologa wynika, że zewnętrzne powierzchnia ścian jest niczym niepokryte (widać czyste lico muru ceglanego). Na otynkowanych powierzchniach wewnętrznych ścian w piwnicach widoczne są typowe objawy destrukcji spowodowanej nadmiernym zawilgoceniem, takie jak (fot. 10-14):

- ciemne plamy,
- krystalizacja soli na powierzchni tynku,
- odpadanie i „łuszczenie „ tynków,
- odpadanie powłok malarskich,
- nadmierna korozja elementów stalowych,
- rozwój grzybów pleśniowych na powierzchni wewnętrznej powierzchni murów.

Przyczyną nadmiernego zawilgocenia murów piwnicznych jest brak izolacji przeciwwilgociowych: poziomych i pionowych.

4. IDENTYFIKACJA SZKODNIKÓW BIOLOGICZNYCH

Przyjęte w pracy kryteria klasyfikacji drewna w zależności od stopnia zniszczenia:

Zniszczenie drewna przez owady:

I stopień - zniszczenie w małym i średnim stopniu. Nieliczne otwory wylotowe z nieznacznym uszkodzeniem powierzchni drewna. Struktura spękanych warstw nienaruszona.

II stopień - stan elementów poważny bądź krytyczny, liczne otwory wylotowe, gęsta sieć chodników larwalnych. Struktura elementu uszkodzona głęboko. Wyraźny spadek wytrzymałości elementu.

Rozpoznane w budynku owady - szkodniki biotechniczne:

Na podstawie badań makroskopowych stwierdzono, że w rozpatrywanym budynku występuje:

- spuszczel pospolity ("Hylotrupes bajulus")

Miejsce występowania: lokalnie słupy, miecze i belki konstrukcji nośnej w części magazynowej,

Rozwój owada: w przeszłości aktywny, obecnie po impregnacji środkami biobójczymi trudny do określenia,

Rodzaj porażenia drewna: lokalny,

Stopień zniszczenia drewna: I ,

- kołatek domowy ("Anobium punctatum")

Miejsce występowania: lokalnie słupy, miecze i belki konstrukcji nośnej w części magazynowej,

Rozwój owada: w przeszłości aktywny, obecnie po impregnacji środkami biobójczymi trudny do określenia,

Rodzaj porażenia drewna: lokalny.

5.WNIOSKI

5.1. W budynku zlokalizowanym przy pl. Teatralnym 17 we Wrocławiu wykonana jest tradycyjna drewniana więźba o złączach ciesielskich. Elementy drewniane tej więźby zostały w ostatnim okresie poddane remontowi polegającemu na oczyszczeniu mechanicznemu powierzchni drewnianych i powierzchniowej impregnacji środkiem biobójczym.

5.2. Prace remontowe wykonane zostały niestarannie (nie oczyszczono dokładnie wszystkich elementów do drewna „zdrowego”). Istnieje więc ryzyko, że w drewnie pozostały żywe larwy owadów. Szacuje się, że dotyczy to ok. 5 % elementów drewnianych.

5.3. Ściany piwniczne w budynku zlokalizowanym przy ul. Kanoniej 12-14 wykazują typowe objawy nadmiernego zawilgocenia, takie jak:

- ciemne plamy,
- krystalizacja soli na powierzchni tynku,
- odpadanie i „łuszczenie „ tynków,
- odpadanie powłok malarskich,
- nadmierna korozja elementów stalowych,
- rozwój grzybów pleśniowych na powierzchni wewnętrznej powierzchni murów.

5.4 Przyczyną nadmiernego zawilgocenia murów piwnicznych jest brak poziomych i pionowych izolacji przeciwwilgociowych.

6. ZALECENIA

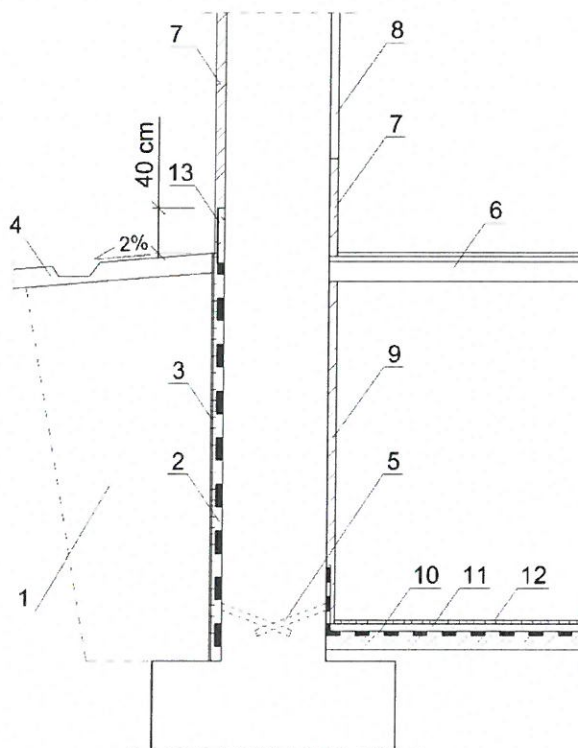
6.1 Zaleca się uzupełnienie wykonanych napraw więźby dachowej poprzez kontynuację oczyszczania skorodowanych elementów drewnianych metodą ociosywania i szczotkowania. Po dokładnym oczyszczeniu do drewna „zdrowego” należy powierzchni drewna zaimpregnować czterofunkcyjnym środkiem biobójczym (przeciw owadom, grzybom domowym i pleśniam oraz ogniowi).

6.2 Można rozważyć zastosowanie metody mikrofalowej do zniszczenia istniejących jeszcze w drewnie owadów (jeżeli wystąpią odpowiednie warunki techniczne i urządzenie mikrofalowe „zmieści” się na strychu).

6.3 Proponowane sposoby wykonania zabezpieczeń przeciwwilgociowych ścian piwnicznych przedstawiono wariantowo na rys. 6.1 – 6.3. w zależności od umiejscowienia ściany i możliwości jej odkopania od zewnątrz.

Wariant I

Schemat zabezpieczenia ścian zewnętrznych, które można odkopać od zewnątrz przedstawiono na rysunku 6.1

Rys 6.1 Proponowany schemat zabezpieczenia ścian zewnętrznych, które można odkopać od zewnątrz.

1 – wykop do głębokości min. 30 cm poniżej poziomu posadzki w piwnicach, 2 – izolacja pionowa z materiału przepuszczającego parę wodną (np. mineralna wyprawa wodoszczelna gr. min 5 mm, albo emulsja asfaltowa KMB gr. min 5 mm), 3 - osłona izolacji pionowej (np. polistyren ekstrudowany perforowany), 4 – opaska przyścienna lub chodnik z kostki granitowej albo z płytek betonowych z wyprofilowanym korytem odprowadzającym wodę opadową do studzienki kanalizacyjnej, 5 – przepona pozioma wykonana metodą iniekcji ciśnieniowej na wysokości ok. 0-5 cm ponad poziomem posadzki piwnic, 6 – strop nad piwnicami, 7 – tynk renowacyjny wykonany do wysokości ok. 50 cm powyżej widocznych objawów destrukcji wilgotnościowej o sumarycznej grubości min. 25 mm, 8 – zwykły tynk cem.-wap., 9 – tynk renowacyjny, o sumarycznej grubości min. 25 mm, 10 – izolacja podposadzkowa wywinięta na ścianę na wysokość min. 50 cm (wodoszczelnej wyprawy mineralnej gr. min 5 mm), 11 – betonowa warstwa dociskowa grubości min. 15 cm, 12 – posadzka piwnic, 13 – izolacja z mineralnej wyprawy wodoszczelnej gr. 4 mm do wysokości 40 cm ponad terenem.

Przewidziane do wykonania czynności:

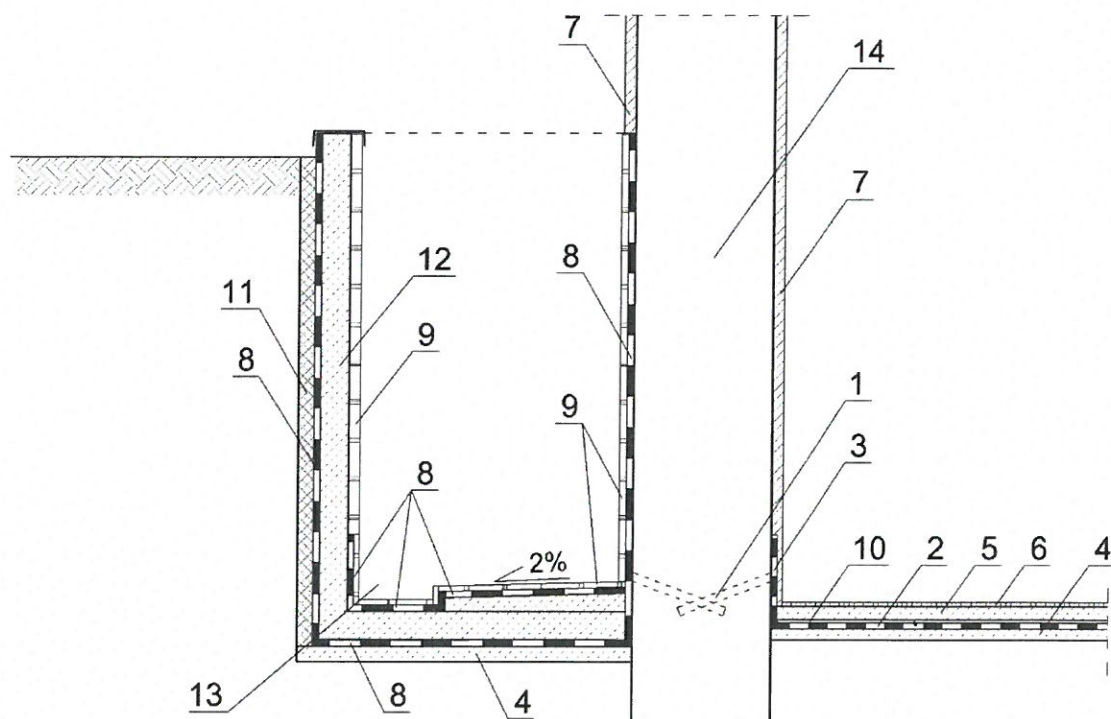
- skucie istniejących tynków: w piwnicach na całej powierzchni ścian, na parterze do wysokości min. 0.5 m powyżej występujących objawów destrukcji, odkopanie odcinkami nie dłuższymi niż 3 m zewnętrznej powierzchni muru na głębokość min. 30 cm poniżej poziomu posadzek piwnic, a o ile to możliwe to do poziomu górnej odsadzki ław fundamentowych),
- oczyszczenie mechaniczne powierzchni muru wraz z usunięciem nalotów soli na powierzchniach zewnętrznych i wewnętrznych murów,
- uzupełnienie wszelkich ubytków murów,
- na powierzchni wewnętrznej i w części podziemnej na powierzchni zewnętrznej dokonać tzw. „obróbki” soli stosując preparaty przekształcające sól w związki trudno rozpuszczalne w wodzie,

-
- na powierzchni zewnętrznej ścian piwnicznych wykonać izolację pionową; izolację tę należy wykonać z materiałów przepuszczających wodę w postaci pary wodnej (może być to mineralna wyprawa wodoszczelna lub materiały na bazie bitumicznej typu KMB); izolację tę należy wykonać od poziomu o 30 cm niższego od poziomu posadzek w piwnicach do wysokości min. 30 cm ponad poziom terenu; w razie zastosowania materiału bitumicznego należy materiał ten zastosować do wysokości terenu, a wyżej zastosować mineralną wyprawę wodoszczelną,
  - wykonać osłonę izolacji pionowej np. z polistyrenu ekstrudowanego gr. min. 6 cm,
  - zasypać wykop (najlepiej starannie zagęszczoną zasypką piaskową),
  - wyprofilować spadki wokół budynku i wykonać chodniki lub opaski przyścienne z odprowadzeniem wody opadowej korytami powierzchniowymi do studzienek kanalizacyjnych, spadki 1.5-2 % należy wyprofilować w stronę „od budynku”, opaskę betonową należy dylatować na odcinki o długości nie większej niż 2 m, szczeliny dylatacyjne wypełnić elastyczną masą zalewową lub kitem trwale plastycznym;
  - rozebrać istniejące ścianki działowe w piwnicach,
  - skuć istniejącą posadzkę w piwnicach,
  - wykonać podkład betonowy pod izolację podposadzkową z betonu B12.5 gr. min. 8 cm,
  - wykonać izolację podposadzkową z wodoszczelnej wyprawy mineralnej, z uwagi na możliwe okresowe występowanie zalewania piwnic wodą, izolację tę należy wywinąć na wysokość min. 50 cm na ściany zewnętrzne i wewnętrzne,
  - po stwardnieniu wyprawy wodoszczelnej osłonić ją folią PCW,
  - na poziomie ok. 0-5 cm ponad poziomem posadzek parteru wykonać przeponę poziomą metodą iniekcji ciśnieniowej, otwory iniekcyjne należy wiercić z obu stron muru pod kątem 15-30° w dół, w ten sposób, aby końcówki otworów „zachodziły” na siebie na szerokość min. 10 cm,
  - wykonać iniekcję ciśnieniową środkiem na bazie mikroemulsji silikonowej lub żelów akrylowych,
  - wykonać warstwę dociskową z betonu B15 grubości min. 15 cm,
  - wykonać nową posadzkę w piwnicach, np. z płytek ceramicznych,
  - na powierzchni wewnętrznej ścian piwnic oraz na powierzchni wewnętrznej i zewnętrznej murów parteru, z których skuto skorodowane należy ułożyć „tynk renowacyjny” składający się z obrzutki gr. 5 mm, porowatego tynku podkładowego gr. 15 mm i warstwy wierzchniej tynku renowacyjnego o grubości > 10 mm
  - powierzchnie wewnętrzne i zewnętrzne należy pomalować farbami mineralnymi o małym oporze dyfuzyjnym, np. silikatowymi.

Wariant II

Schemat zabezpieczenia ścian zewnętrznych, przy których należy wykonać fosy przyścienne i przyokienne pokazano na rys.6.2.

Rys.6.2 Proponowany schemat zabezpieczenia ścian zewnętrznych, przy których należy wykonać fosy przyścienne i przyokienne.

1 – przepona pozioma wykonana metodą ciśnieniową, 2 – izolacja podposadzkowa wywinięta na ścianę na wysokość min. 50 cm ponad poziom posadzki, 3 – izolacja z mikrozaprawy wodoszczelnej gr. 5 mm do wysokości 50 cm ponad poziom posadzki, 4 – podkład z betonu B12.5 gr. 8 cm, 5 – warstwa dociskowa z betonu B15 gr. 15 cm, 6 -posadzka np. ceramiczna, 7 – tynk renowacyjny gr. min. 2.5 cm, 8 – izolacja z mikrozaprawy wodoszczelnej gr. min. 5 mm, 9 – płytki ceramiczne mrozoodporne na kleju elastycznym mrozoodpornym, 10 - folia osłonowa gr. min. 0.2 mm, 11 – warstwa osłonowa z polistyrenu ekstrudowanego gr. min. 6 cm, 12 – konstrukcja betonowa lub żelbetowa (w razie konieczności zbrojona w zależności od wielkości parcia gruntu), 13 – wyprofilowane koryto odwodnieniowe, 14 – ściana murowana

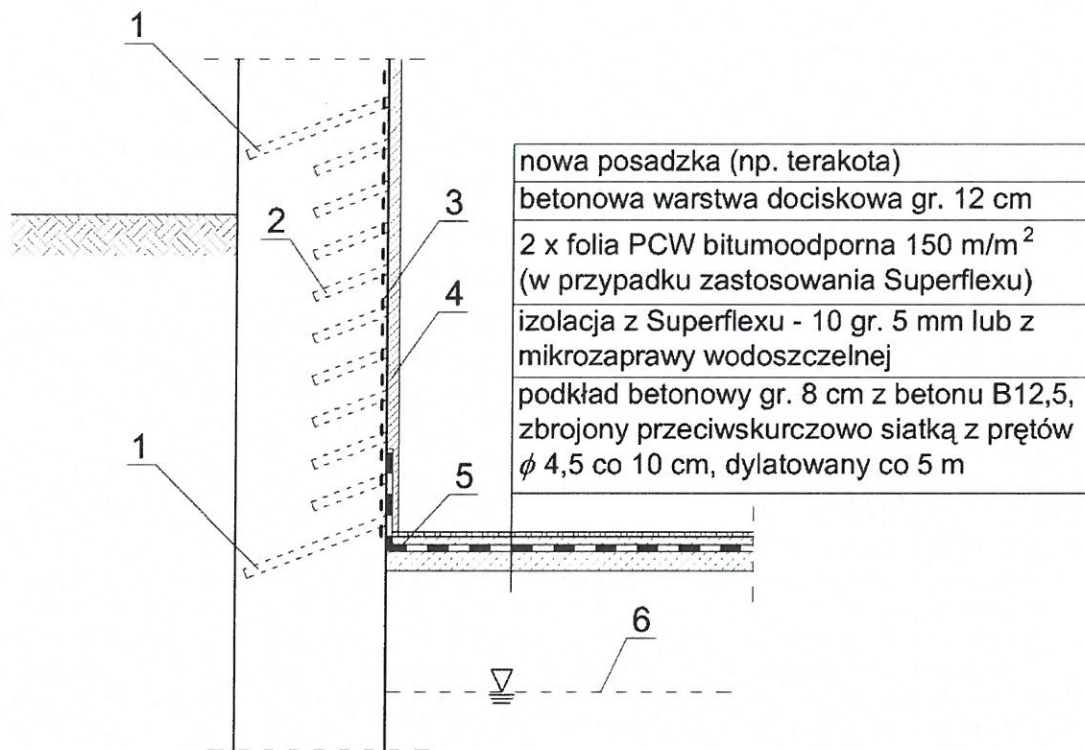
Przewidziane do wykonania czynności:

- skucie istniejących tynków: w piwnicach na całej powierzchni ścian, na parterze do wysokości min. 0.5 m powyżej występujących objawów destrukcji, odkopanie odcinkami nie dłuższymi niż 3 m zewnętrznej powierzchni muru na głębokość min. 30 cm poniżej poziomu posadzek piwnic (ok. 2.3 – 2.5 m poniżej poziomu terenu - a o ile to możliwe to do poziomu górnej odsadzki łąw fundamentowych),
- oczyszczenie mechaniczne powierzchni muru wraz z usunięciem nalotów soli na powierzchniach zewnętrznych i wewnętrznych murów,
- uzupełnienie wszelkich ubytków murów,

-
- na powierzchni wewnętrznej i w części podziemnej na powierzchni zewnętrznej dokonać tzw. „obróbkę” soli stosując preparaty przekształcające sól w związki trudno rozpuszczalne w wodzie,
  - od strony zewnętrznej wykonać poziomy podkład betonowy gr. 12 cm, na którym wykonana zostanie konstrukcja fosy,
  - na poziomie ok. 0-5 cm ponad poziomem posadzek parteru wykonać przeponeę poziomą metodą iniekcji ciśnieniowej, otwory iniekcyjne należy wierceć z obu stron muru pod kątem 15-30° w dół, w ten sposób, aby końcówki otworów „zachodziły” na siebie na szerokość min. 10 cm,
  - wykonać iniekcję ciśnieniową środkiem na bazie mikroemulsji silikonowej lub żeli akrylowych,
  - na górnej powierzchni podkładu i powierzchni zewnętrznej muru wykonać izolację z mikrozaprawy wodoszczelnej gr. min. 5 mm, na styku powierzchni pionowej i poziomej wykonać wyoblenie o średnicy min. 5 cm; w tym miejscu, w izolację z mikrozaprawy należy wzmocnić specjalną taśmą,
  - wykonać deskowanie zewnętrzne dla ścianki pionowej,
  - na podkładzie poziomym ułożyć maty bentonitowe i wywinąć je pionowo na deskowanie, mocując je do deskowania,
  - wykonać deskowanie wewnętrzne,
  - wykonać konstrukcję betonową lub żelbetową fosy,
  - po stwardnieniu betonu, na górnej powierzchni płyty fosy wykonać jej profilowanie (spadek 2 % w stronę koryta oraz profilowanie spadku koryta),
  - od góry wykonać izolację z mikrozaprawy wodoszczelnej gr. min. 5 mm wywijając ją na ściankę fosy na wysokość min. 50 cm, a z drugiej strony łącząc izolację poziomą dna fosy z izolacją pionową powierzchni zewnętrznej muru (za pomocą specjalnej taśmy wtopionej w zaprawę),
  - od wewnątrz na ścianie i dnie fosy oraz na powierzchni zewnętrznej muru wykonać okładzinę z płytek ceramicznych mrozoodpornych układanych na kleju elastycznym mrozoodpornym,
  - po usunięciu zewnętrznego deskowania pionowego osłonić maty bentonitowe,
  - rozebrać istniejące ścianki działowe w piwnicach,
  - skuć istniejącą posadzkę w piwnicach,
  - wykonać podkład betonowy pod izolację podposadzkową z betonu B12.5 gr. min. 8 cm,
  - wykonać izolację podposadzkową z wodoszczelnej wyprawy mineralnej, z uwagi na możliwe okresowe występowanie zalewania piwnic wodą, izolację tę należy wywinąć na wysokość min. 50 cm na ściany zewnętrzne i wewnętrzne,
  - po stwardnieniu wyprawy wodoszczelnej osłonić ją folią PCW,
  - wykonać warstwę dociskową z betonu B15 grubości min. 15 cm,
  - wykonać nową posadzkę w piwnicach, np. z płytek ceramicznych,
  - na powierzchni wewnętrznej ścian piwnic oraz na powierzchni wewnętrznej i zewnętrznej murów parteru, z których skuto skorodowane tynki należy ułożyć „tynk renowacyjny” składający się z obrzutki gr. 5 mm, porowatego tynku podkładowego gr. 15 mm i warstwy wierzchniej tynku renowacyjnego o grubości > 10 mm
  - powierzchnie wewnętrzne i zewnętrzne należy pomalować farbami mineralnymi o małym oporze dyfuzyjnym, np. silikatowymi.

Wariant III

Schemat zabezpieczenia zewnętrznych ścian piwnicznych, które nie można odkopać od zewnątrz przedstawiono na rysunku 6.3

Rys.6.3. Proponowany schemat zabezpieczenia przeciwwilgociowego ścian zewnętrznych, których nie można odkopać od zewnątrz.

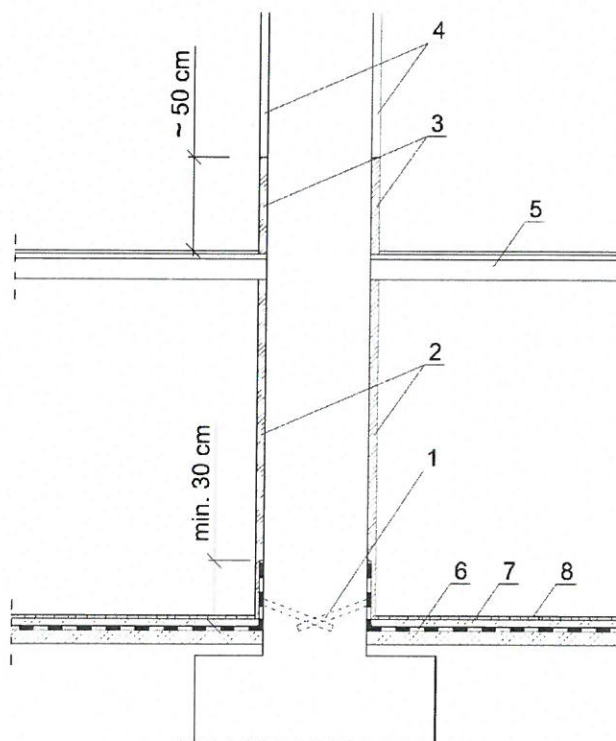
1 – przepona pozioma wykonana metodą iniekcji ciśnieniowej na wysokości ok. 0-5 cm ponad poziomem posadzki piwnic, 2 – izolacja pionowa wykonana od wewnątrz metodą iniekcji powierzchniowej, 3 – obróbka soli, 4 – tynk renowacyjny, o sumarycznej grubości min. 25 mm, 5 – izolacja podposadzkowa wywinięta na ścianę na wysokość min. 50 cm (z wodoszczelnej wyprawy mineralnej gr. min 5 mm), 6 – poziom wody gruntowej.

Przewidziane do wykonania czynności:

- skucie istniejących tynków,
- oczyszczenie mechaniczne powierzchni muru wraz z usunięciem nalotów soli na powierzchniach zewnętrznych i wewnętrznych murów,
- uzupełnienie wszelkich ubytków murów,
- na powierzchni wewnętrznej i w części podziemnej na powierzchni zewnętrznej dokonać tzw. „obróbki” soli stosując preparaty przekształcające sól w związki trudno rozpuszczalne w wodzie,
- na wysokości 0-5 cm ponad poziomem posadzki wykonać odwierty o długości mniejszej o ok. 10 cm od grubości muru, w celu wykonania przepony poziomej,

- na całej powierzchni muru, od strony wewnętrznej, do wysokości ok. 30 cm powyżej przyległego z drugiej strony ściany terenu wykonać odwierty na głębokość ok. 50 cm w celu wykonania izolacji pionowej,
- ponad tymi otworami wykonać drugi rząd odwiertów o długości mniejszej o ok. 10 cm od grubości muru, w celu wykonania drugiej izolacji pionowej,
- w wykonanych otworach wykonać iniekcję ciśnieniową środkiem na bazie mikroemulsji silikonowej lub żeli akrylowych,
- rozebrać istniejące ścianki działowe w piwnicach,
- skuć istniejącą posadzkę w piwnicach,
- wykonać podkład betonowy pod izolację podposadzkową z betonu B12.5 gr min. 8 cm,
- wykonać izolację podposadzkową z wodoszczelnej wyprawy mineralnej, z uwagi na wysoki poziom wód gruntowych, izolację tę należy wywinąć na wysokość min. 50 cm na ściany zewnętrzne i wewnętrzne,
- po stwardnieniu wyprawy wodoszczelnej osłonić ją folią PCW,
- wykonać warstwę dociskową z betonu B15 grubości min. 15 cm,
- wykonać nową posadzkę w piwnicach, np. z płytek ceramicznych,
- na powierzchni wewnętrznej ścian piwnic należy ułożyć „tynk renowacyjny” składający się z obrzutki gr. 5 mm, porowatego tynku podkładowego gr. 15 mm i warstwy wierzchniej tynku renowacyjnego o grubości > 10 mm
- powierzchnie wewnętrzne i zewnętrzne ponad terenem należy pomalować farbami mineralnymi o małym oporze dyfuzyjnym, np. silikatowymi.

Schemat zabezpieczenia ścian wewnętrznych przedstawiono na rysunku 6.4

Rys. 7.5 Proponowany schemat zabezpieczenia ścian wewnętrznych.

1 – przepona pozioma wykonana metodą iniekcji ciśnieniowej na wysokości ok. 0-5 cm ponad poziomem posadzki piwnic, 2 – tynk renowacyjny o sumarycznej gr. min. 2.5 cm, 3 – tynk renowacyjny wykonany do wysokości ok. 50 cm powyżej widocznych objawów destrukcji wilgotnościowej, 4 - zwykły tynk cem.-wap., 5 – strop nad piwnicami, 6 – izolacja podposadzkowa wywinięta na ścianę na wysokość min. 50 cm (z wodoszczelnej wyprawy mineralnej gr. min 5 mm), 7 – betonowa warstwa dociskowa gr. min 15 cm, 8 – posadzka piwnic,

Przewidziane do wykonania czynności:

- skucie istniejących tynków: w piwnicach na całej powierzchni ścian, na parterze do wysokości min. 0.5 m powyżej występujących objawów destrukcji,
- oczyszczenie mechaniczne powierzchni muru wraz z usunięciem nalotów soli na powierzchniach wewnętrznych murów,
- uzupełnienie wszelkich ubytków murów,
- na powierzchni wewnętrznej dokonać tzw. „obróbkę” soli stosując preparaty przekształcające sól w związki trudno rozpuszczalne w wodzie,
- rozebrać istniejące ścianki działowe w piwnicach,
- skuć istniejącą posadzkę w piwnicach,
- wykonać podkład betonowy pod izolację podposadzkową z betonu B12.5 gr min. 8 cm,
- wykonać izolację podposadzkową z wodoszczelnej wyprawy mineralnej z uwagi na możliwe okresowe występowanie zalewania piwnic wodą, izolację tę należy wywinąć na wysokość min. 50 cm na ściany zewnętrzne i wewnętrzne,
- po stwardnieniu wyprawy wodoszczelnej osłonić ją folią PCW,
- na poziomie ok. 0-5 cm ponad poziomem posadzek parteru wykonać przeponę poziomą metodą iniekcji ciśnieniowej, otwory iniekcyjne należy wiercić z obu stron muru pod kątem 15-30° w dół, w ten sposób, aby końcówki otworów „zachodziły” na siebie na szerokość min. 10 cm,
- wykonać iniekcję ciśnieniową środkiem na bazie mikroemulsji silikonowej żeli akrylowych,
- wykonać warstwę dociskową z betonu B12.5 grubości min. 15 cm,
- wykonać nową posadzkę w piwnicach, np. z płytek ceramicznych,
- na powierzchni wewnętrznej ścian piwnic oraz na powierzchni wewnętrznej murów parteru, z których skuto skorodowane należy ułożyć „tynk renowacyjny” składający się z obrzutki gr. 5 mm, porowatego tynku podkładowego gr. 15 mm i warstwy wierzchniej tynku renowacyjnego o grubości > 10 mm
- powierzchnie wewnętrzne i zewnętrzne należy pomalować farbami mineralnymi o małym oporze dyfuzyjnym, np. silikatowymi.

Opracował:

Dr. Inż. Zygmunt Matkowski

Załącznik 1 – dokumentacja fotograficzna

Fot.1. Widok północno-zachodniej krokwi narożnej.

Fot.2. Widok przykładowej krokwi z widocznym otworem wylotowym spuszczela.

2

Fot.3. Widok południowo-wschodniej krokwi narożnej. 1-krokiew narożna, 2 – krokiew w połaci południowej.

Fot.4. Przykładowy widok z jednej z krokwi w połaci wschodniej. Widoczne znaczne porażenie krokwi (element ten powinien być wzmocniony lub wymieniony).

Fot.5. Przykładowy widok z jednej z krokwi. Widoczne: 1 – chodniki larwalne z mączką drzewną, 2 - otwory wylotowe kołatka domowego.

Fot.6. Powiększenie fragmentu fot.5 z widocznymi otworami wylotowymi owadów.

Fot.7. Przykładowy widok krokwi w połaci wschodniej. Widoczne spękania skurczowe drewna.

Fot.8. Przykładowy widok nieociosanego (nieoczyszczonego) elementu drewnianego z widocznymi otworami wylotowymi po owadach.

Fot.9. Przykładowy widok węzła połączeniowego płatwi, słupka i jętki.

Fot.10. Przykładowy widok powierzchni wewnętrznej ściany zachodniej w piwnicach budynku zlokalizowanego przy ul. Kanoniej 14-17.

Fot.11. Widok dolnej części pilastra w ścianie zachodniej z objawami destrukcji wilgotnościowej.

Fot.12. Widok dolnej części ściany z destrukcją wilgotnościową spowodowaną podciąganiem kapilarnym wody w wyniku braku izolacji poziomej.

Fot.13. Jak fot. 12, ale widok z boku pilastra przyściennego.

Fot. 14. Widok nieotynkowanej powierzchni wewnętrznej ściany zachodniej.